

آموزش مقدماتی خط تحریری

تهیه و تنظیم: انیسیرین، مرادی

شناسنامه کتاب

بایست مبرری
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

National Library and Archives of I.R. IRAN

سرشناسه	: مرادی، امیرحسین، ۱۳۷۴-
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش مقدماتی خط تحریری/تهیه و تنظیم امیرحسین مرادی.
مشخصات نشر	: مشهد: انتشارات جالیز، ۱۳۹۸.
خصصات ظاهری	: ۵۰ ص: ۱۴×۵/۲۱، ۱/۴ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۳۵-۰۰۱-۱ ریال
وضعیت درست نویی	: فیبا
موضوع	: منطق و تعلیق -- راهنمای آموزشی
موضوع	: Writing, Nastaliq -- Study and teaching
موضوع	: خوشنویسی -- راهنمای آموزشی
موضوع	: Calligraphy -- Study and teaching
رده بندی کنگره	: ۳۶۰۹۸۸۸
رده بندی دیویی	: ۹۱۵/۷۳۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۰۳۹۷۰

آموزش مقدماتی خط تحریری

پدید آورنده: امیرحسین مرادی
ناشر: انتشارات جالیز
چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۸ / ۵۰۰ نسخه
قطع: رقعی / تعداد صفحه: ۵۰
قیمت: ۱۵۰،۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۳۵-۰۰۱-۱
طراح جلد: صالح مقدم
صفحه آرای: امیرحسین مرادی

حق چاپ محفوظ است

آدرس: مشهد بلوار شهید رضوی روبروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی

تلفن تماس: ۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳-۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵-۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸۸

فهرست

۱	 مقدمه
۴	 پیش نیازها
۷	 تمرین اول (ا آ)
۹	 تمرین دوم (ب پ ت ث)
۱۱	 تمرین سوم (ر ز ژ و)
۱۳	 تمرین چهارم (د ذ)
۱۵	 تمرین پنجم (ف)
۱۷	 تمرین ششم (ک گ)
۱۹	 تمرین هفتم (ه)
۲۱	 تمرین هشتم (ن)
۲۳	 تمرین نهم (ق)
۲۵	 تمرین دهم (ل)
۲۷	 تمرین یازدهم (س ش)
۲۹	 تمرین دوازدهم (ص ض)
۳۱	 تمرین سیزدهم (ط ظ)
۳۳	 تمرین چهاردهم (ی)
۳۵	 تمرین پانزدهم (ج چ ح خ)
۳۷	 تمرین شانزدهم (ع غ)
۳۹	 تمرین هفدهم (م)
۴۱	 تمرینات دوره‌ای
۴۵	 منابع

به نام خالق ن والقلم

مقدمه:

تاریخ پیدایش خط به درستی معلوم نیست ولی نخستین نوشتارهای انسان به صورت علامت‌نویسی ساده بود که به خط تصریری شهرت دارد. سپس به مرحله الفبایی رسید. الفبایی که ادنیار در عهد باستان به کار می‌بردند خط میخی نام دارد ایرانیان پس از آن خط اوستایی و پهلوی را به کار می‌بردند و خط کنوسی ایران از تغییر و دگرگونی آن خطوط پدید آمده است. خط نستعلیق، یکی از شیوه‌های نگارش خط فارسی است و در همه جا به عنوان سبک هنر ایران شناخته می‌شود. ابداع آن را به هنرمندی به نام میرعلی تبریزی نسبت داده‌اند. این خط در ایران در اواخر قرن هشتم هجری یعنی در عهد تیموری از ترکیب و ادغام دو خط نسخ و تعلیق شکل گرفت.

طی چندین سال با زحمات فراوان خوشنویسان به نام ایرانی، خط مذکور به تکامل رسیده و به شکل حال حاضر خود در آمد که بی‌شک زیباترین و ظریف‌ترین خط در میان خطوط اسلامی است تا جایی که آن را به حق «عروس خطوط اسلامی» لقب داده‌اند.

آموزش مقدماتی خط تحریری

خط خوب و زیبا یکی از معرف های فرهنگی جامعه است. خط زیبا به سان سخنور، بهره دستی که با کلام خویش، همگان را جذب خود می کند، تاثیر گذاری مطلب بر مخاطب را فزونی می دهد. متأسفانه در جامعه ی ما به دلایل مختلف، روز به روز بر تعداد بد خط ها افزوده می شود و با این حال حساسیت کمی را نیز بر نمی انگیزاند. خوشبختانه با رویکرد نوین دانش گاه های فرد نگیان، معلمانی تربیت یافته اند که در جهت معرفی و آموزش این مهم، گام های ارزشمندی بر می دارند. امید است در آینده هنر خوشنویسی بیش از این مغفول باقی نماند.

به طور طبیعی به علت پیچیدگی های خط نستعلیق، نمی توان از آن به عنوان الگویی فراگیر برای جمعیت دانش آموزی در مقطع ابتدایی بهره برد. اما خط نستعلیق دارای این ظرفیت است که از آن نظام های ساده تر نوشتاری استخراج گردد. خط «نستعلیق تحریری» نمونه ای بارز نستعلیق است که با یادگیری آن از یک سو زبانی دست خط و از سوی دیگر مقدمات و پایه های لازم برای تعلیم خط نستعلیق فراهم می شود.

ممکن است به خودتان بگویید چرا یادگیری این مهارت تا این حد اهمیت دارد. در جواب باید گفت، یادگیری درست خط تحریری یکی از مهم ترین و

ضروری ترین کارهایی است جهت شکل گیری شخصیت هر انسان و این امر در دوره ابتدایی بسیار حائز اهمیت است.

خط که اولین صحنه مواجهه دانش آموز با دنیای یادگیری های نظام مند است، نقشی بسیار مهم و تعیین کننده در بارزانی ذائقه زیبا شناختی دارد. درست نوشتن، زیبا نوشتن و خوانا نوشتن همه از اموری هستند که پایه و اساس آن را باید در دوره دبستان گذاشت. متخصصان معتقدند خط هر کس نشانه ای از روح اوست و هر کسی را می توان از خط او شناخت. لذا یادگیری اصولی خط در این دوره حساس بر زندگی افراد تاثیرگذار است.

بنده در کسوت یک معلم از آنجایی که چندین سال با قشر دانش آموز در ارتباط هستم بر آن شدم تا در قالب کتابی به بیان ساده بتوانم قدری در تحقق این امر مثمر ثمر باشم. به امید آنکه مقبول نظر افتد.

امیر حسین مرادی

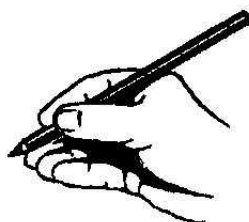
زمستان ۱۴۰۷

آموزش مقدماتی خط تحریری

پیش نیازها:

لطفا پیش از تمرین عملی به نکات زیر توجه فرمایید:

- ۱- با یاد و نام خدا آغاز کنید
- ۲- درس ها را به ترتیب تمرین کنید
- ۳- از کاغذ مرغوب خط دار و غیر روغنی استفاده کنید
- ۴- ابتدا شکل و نحوه نوشتن کلمات را با دقت نگاه کنید بعد شروع به نوشتن کنید
- ۵- اول با مداد نرم و سپس با خودکار یا روان نویس بنویسید
- ۶- فاصله ی دید شما نسبت به صفحه ی کاغذ به صورت مناسب، یعنی حداقل ۴۰ سانتی متر باشد
- ۷- ابزار نوشتن را مانند شکل زیر میان دو انگشت شست و اشاره قرار دهید و به انگشت میانی تکیه داده و با فشار ملایم بنویسید:

۸- از کج قرار دادن صفحه بپرهیزید

۹- از تندنویسی خودداری کنید